

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZNAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko.....\$2.00
Za Evropo.....\$3.00
Za Cleveland po pošti.....\$2.50
Posredništvo po 3 centa.

Dupli brez podpisov in oznak se ne sprejemajo.

Vsa plačila, dopolnila in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.
ROBERT KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.
Read by 15,000 Slovenians (Klarners) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 23, 1900, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 4. Tue. Jan. 13/14 Vol. VII

Kakšno je bilo 1913 za delavce?

(Dalje in konec.)

3. julija je bil obsojen Patrick Quinlan, delavski vodja v Pattersonu, na sedem let ječe, ker je "delavcem prigovarjal naj se spuntajo".

4. julija. Zastrajkali so premogari v Afriki. Proti njim je nastopila armada, ki je ubila štirideset štrajkarjev.

5. julija. Delavska voditeljica McMillan in Cristaks so bili obsojeni na tri mesece ječe, ker "so govorili" štrajkjem v Ipswichu.

8. julija. Sprevodniki in drugi uslužbenci vzhodnih železnic so glasovali za štrajk, njih 100.000 po številu.

14. julija. V Philadelphiji, Pa. je zastrajkalo 10.000 krojačev in šivilj.

17. julija. Predsednik Wilson je imenoval poseben odbor, ki naj preišče zahteve uslužbencev vzhodnih železnic. Uslužbenci so sprejeli posredovalce.

21. julija. Zupan W. Brucekman v Haledon, N. J. je bil obtožen, ker je zagovarjal pateronske štrajkare.

23. julija. V državi Michigan se je pričel velikiški štrajk premogarjev, in 16.000 delavcev je pustilo delo. Guverner je proti štrajkjem takoj poslal milicijo.

31. julija Patrick Quinlan delavski vodja, je bil zopet obsojen na eno leto zapora, ker je "nezaščena oseba".

1. avgusta. Šerif je napadel s svojimi ljudmi štrajkare v Wheatland, Cal. Dva človeka sta bila ubita. Enajst štrajkarjev je bilo prijetih in zaprtih.

13. avgusta. V Zurichu, Švica, je umrl v starosti 72 let sovjalskiški vbdja in pisatelj Avgust Bebel.

14. avgusta. V New Yorku je zastrajkalo 8000 krojačev in šivilj.

23. avgusta. V Erie, Pa. so zastrajkali delavci v livnah. Več nevarnih spopadov s policijo se je vršilo. Pretel je generalni štrajk.

26. avgusta. V Dublinu, Irska, je zastrajkalo 25.000 delavcev voznikov, Imeli so trud spopad s policijo, ki je enega delavca ubila in nad 100 ranila.

3. septembra. V New Yorku so izvajali svojo zmago delavci, čistilci cest, ki so bili n štrajku en teden.

15. septembra. V Dublinu se je štrajkarjem pridružilo pet tisoč zidarjev. Spopadi s policijo. Teklo je mnogo krvi.

19. septembra. Lastniki rudnikov v Michiganu so dobili zmago s tem, da je sodnik prepovedal štrajkarjem nameščati straže okoli rudnikov.

23. septembra. V državi Colorado je zastrajkalo 14.000 premogarjev.

24. septembra. Chas. H. Moyer, predsednik zapadne rudarske zveze, je zamen prosil zvezni kongres, da preišče grozne razmere, ki vladajo med štrajkarji v Michiganu.

1. oktobra. Vlak, napolnjen s najetimi pretepači in kompajnikimi stražniki, je bil preganjan iz Calumeta, Mich.

3. oktobra. Državna milica je

prijela v Calumetu, Mich. 46 štrajkarjev in jih zaprla.

17. oktobra. Vojski v Coloradu so s topovi streljali na štrajkare in dva moža ubili.

19. oktobra. V Ipswichu je bilo obsojenih več delavskih vodij na leto dni ječe.

23. oktobra. Parada štrajkarjev v Calumetu, Mich. Napadeni so bili štrajkarji od gummen, zločincev in pretepačev. Ustanovila se je nova proti-štrajkarska "meščanska liga". Prijeli so 21 štrajkarjev.

24. oktobra. V Calumetu je bilo prijetih 189 štrajkarjev. V Coloradu so vojski ubili dva štrajkara.

26. oktobra. Coloradski guverner Ammons je poklical vso milico proti štrajkarjem in razglasil obredno stanje.

27. oktobra. Delavski vodja Jim Larkin in Irskem je bil obsojen na leto ječe, ker je puntal delavce.

28. oktobra. V Coloradu se je vršila huda bitka med štrajkarji in vojski. Trinajst ubitih, nad 50 ranjenih.

1. novembra. V Indianapolis, Ind. je buknil velik štrajk uslužbencev na cestni železnici.

6. novembra. Milica poklicana proti štrajkarjem v Indianapolisu, dasiravno je proti temu protestiral župan Shank, ki se je izjavil, da zahtuje policijo. Shank je raje odstopil, kot da bi gledal, da vojaštvo preganja štrajkare.

10. novembra. Obsodba delavskih vodij Lessinga, Haywooda in Tresce je bila apelirana na višje sodišče. Obsojenji so bili, ker so preveč "burno" govorili pri delavcih.

10. novembra. Arbitrajski odbor, katerega je imenoval predsednik Wilson, da uravna zahteve po večji plači od strani uslužbencev vzhodnih železnic, je dovolil uslužbenem 7% povečano plačo. Uslužbenci so zahtevali 21 odstotkov povečano plačo.

18. novembra. V New Yorku je policija prijela šestnajst štrajkarjev voznikov in s tem je bil štrajk končan.

19. novembra. V Indianapolisu je zastrajkalo 2000 voznikov.

22. novembra. Samuel Gompers je bil enoglasno izbran zopetnim predsednikom največje ameriške delavske organizacije, American Federation of Labor. Konvencija se je vršila v Seattle, Wash.

30. novembra. Vsi vozniki, kakih 4000 po številu so v Indianapolisu zastrajkali.

30. novembra. Po petdnevem boju so izvajali štrajkarji električne tovorne v Schenectady, N. Y. zmago. Štrajkalo je 14.000 delavcev.

1. decembra. Velika porota v Coloradu je dvignila obtožbo proti 21 delavskim voditeljem, ker so baje s štrajkom se pregrešili proti Shermanovemu antitrustnemu zakonu ali postavili. Isti dan so kompanije pripeljale v Indianapolis, Ind. tisoč gummenov in drugih lumpov, da razbijajo štrajk voznikov.

4. decembra. Prvi znaki krize in panike so se prikazali. V Chicagu so našli čez 100.000 delavcev brez dela, v Berlinu na Nemškem pa jih je še več.

5. decembra. V Calumetu je državna milica prišla in zaprla šestinšestdeset štrajkarjev, ker so paradirali po ulicah.

9. decembra. V severnem Michiganu se je pričelo vladanje in terorizem takozvane "meščanske lige". Štrajkare so kar zadrževali in napadali.

10. decembra. Zastoj so razni prijatelji delavcev iskali, da bi kongres začel preiskavo o štrajkih v Michiganu in Coloradu.

10. decembra. V mestu New York narašča vojska brezposelnih. Vse siromašne hiše in javna prenočišča so prenapolnjena.

11. decembra. Meščanska liga v Calumetu se je navelila na glavni stan štrajkarjev. Prijeli so zopet 29 štrajkarjev.

17. decembra. C. E. Mahoney od Western Federation of Miners je prišel v kongres in zahteval, da se takoj upelje preiskava o štrajku v Coloradu.

19. decembra. V državi Californiji se je oglasilo 120.000 delavcev, ki niso imeli nobene plače za službo ne dela.

20. decembra. Odvetnik Clarence Darow v Los Angeles je bil rešen obtožbe, da je podkupil porotnike pri sodnijski obtožbi proti bratoma McNamara.

24. decembra. Družine štrajkarjev, ki so v Calumetu, Mich. na sveti večer praznovala božično slavnost, je zadela silna nesreča. Nekdo je dvignil na ognjenik klic ognja, in med ljudmi je nastala panika, ki je zahtevala 74 žrtev, večinoma otrok.

25. decembra. Paketna pošta je naredila izvrstne posle, do čim so imele ekspresne družbe jako malo naročil.

25. decembra. Policija v Los Angeles je streljala pri zborovanju brezposelnih. Eden je bil ubit.

26. decembra. Meščanska liga v Calumetu, Mich. je napadla, streljala in pregnala delavskega voditelja Chas. H. Moyerja. Moyer je bil nevarno ranjen.

30. decembra. Po vseh državah so se vršili delavski shodi, na katerih se je protestovalo proti izgredom v Calumetu.

In s tem dovršuje naša črna kronika za leto 1913. Gotovo veste, da je nemogoče vse popisati, kar se je dogodilo v tem letu. Navedli smo le najbolj važne delavske vidke. Pa tudi tega je dosti, da vidite, kakšen položaj je vladal med letom za delavce. Dosti črnih spominov je za nami, in imamo le upanje, da bo novo leto boljše, da si bo delavstvo priborilo več zmag.

20. decembra. Odvetnik Clarence Darow v Los Angeles je bil rešen obtožbe, da je podkupil porotnike pri sodnijski obtožbi proti bratoma McNamara.

24. decembra. Družine štrajkarjev, ki so v Calumetu, Mich. na sveti večer praznovala božično slavnost, je zadela silna nesreča. Nekdo je dvignil na ognjenik klic ognja, in med ljudmi je nastala panika, ki je zahtevala 74 žrtev, večinoma otrok.

25. decembra. Paketna pošta je naredila izvrstne posle, do čim so imele ekspresne družbe jako malo naročil.

25. decembra. Policija v Los Angeles je streljala pri zborovanju brezposelnih. Eden je bil ubit.

26. decembra. Meščanska liga v Calumetu, Mich. je napadla, streljala in pregnala delavskega voditelja Chas. H. Moyerja. Moyer je bil nevarno ranjen.

30. decembra. Po vseh državah so se vršili delavski shodi, na katerih se je protestovalo proti izgredom v Calumetu.

In s tem dovršuje naša črna kronika za leto 1913. Gotovo veste, da je nemogoče vse popisati, kar se je dogodilo v tem letu. Navedli smo le najbolj važne delavske vidke. Pa tudi tega je dosti, da vidite, kakšen položaj je vladal med letom za delavce. Dosti črnih spominov je za nami, in imamo le upanje, da bo novo leto boljše, da si bo delavstvo priborilo več zmag.

20. decembra. Odvetnik Clarence Darow v Los Angeles je bil rešen obtožbe, da je podkupil porotnike pri sodnijski obtožbi proti bratoma McNamara.

24. decembra. Družine štrajkarjev, ki so v Calumetu, Mich. na sveti večer praznovala božično slavnost, je zadela silna nesreča. Nekdo je dvignil na ognjenik klic ognja, in med ljudmi je nastala panika, ki je zahtevala 74 žrtev, večinoma otrok.

25. decembra. Paketna pošta je naredila izvrstne posle, do čim so imele ekspresne družbe jako malo naročil.

25. decembra. Policija v Los Angeles je streljala pri zborovanju brezposelnih. Eden je bil ubit.

26. decembra. Meščanska liga v Calumetu, Mich. je napadla, streljala in pregnala delavskega voditelja Chas. H. Moyerja. Moyer je bil nevarno ranjen.

30. decembra. Po vseh državah so se vršili delavski shodi, na katerih se je protestovalo proti izgredom v Calumetu.

In s tem dovršuje naša črna kronika za leto 1913. Gotovo veste, da je nemogoče vse popisati, kar se je dogodilo v tem letu. Navedli smo le najbolj važne delavske vidke. Pa tudi tega je dosti, da vidite, kakšen položaj je vladal med letom za delavce. Dosti črnih spominov je za nami, in imamo le upanje, da bo novo leto boljše, da si bo delavstvo priborilo več zmag.

20. decembra. Odvetnik Clarence Darow v Los Angeles je bil rešen obtožbe, da je podkupil porotnike pri sodnijski obtožbi proti bratoma McNamara.

24. decembra. Družine štrajkarjev, ki so v Calumetu, Mich. na sveti večer praznovala božično slavnost, je zadela silna nesreča. Nekdo je dvignil na ognjenik klic ognja, in med ljudmi je nastala panika, ki je zahtevala 74 žrtev, večinoma otrok.

25. decembra. Paketna pošta je naredila izvrstne posle, do čim so imele ekspresne družbe jako malo naročil.

25. decembra. Policija v Los Angeles je streljala pri zborovanju brezposelnih. Eden je bil ubit.

26. decembra. Meščanska liga v Calumetu, Mich. je napadla, streljala in pregnala delavskega voditelja Chas. H. Moyerja. Moyer je bil nevarno ranjen.

30. decembra. Po vseh državah so se vršili delavski shodi, na katerih se je protestovalo proti izgredom v Calumetu.

In s tem dovršuje naša črna kronika za leto 1913. Gotovo veste, da je nemogoče vse popisati, kar se je dogodilo v tem letu. Navedli smo le najbolj važne delavske vidke. Pa tudi tega je dosti, da vidite, kakšen položaj je vladal med letom za delavce. Dosti črnih spominov je za nami, in imamo le upanje, da bo novo leto boljše, da si bo delavstvo priborilo več zmag.

20. decembra. Odvetnik Clarence Darow v Los Angeles je bil rešen obtožbe, da je podkupil porotnike pri sodnijski obtožbi proti bratoma McNamara.

24. decembra. Družine štrajkarjev, ki so v Calumetu, Mich. na sveti večer praznovala božično slavnost, je zadela silna nesreča. Nekdo je dvignil na ognjenik klic ognja, in med ljudmi je nastala panika, ki je zahtevala 74 žrtev, večinoma otrok.

25. decembra. Paketna pošta je naredila izvrstne posle, do čim so imele ekspresne družbe jako malo naročil.

25. decembra. Policija v Los Angeles je streljala pri zborovanju brezposelnih. Eden je bil ubit.

26. decembra. Meščanska liga v Calumetu, Mich. je napadla, streljala in pregnala delavskega voditelja Chas. H. Moyerja. Moyer je bil nevarno ranjen.

30. decembra. Po vseh državah so se vršili delavski shodi, na katerih se je protestovalo proti izgredom v Calumetu.

In s tem dovršuje naša črna kronika za leto 1913. Gotovo veste, da je nemogoče vse popisati, kar se je dogodilo v tem letu. Navedli smo le najbolj važne delavske vidke. Pa tudi tega je dosti, da vidite, kakšen položaj je vladal med letom za delavce. Dosti črnih spominov je za nami, in imamo le upanje, da bo novo leto boljše, da si bo delavstvo priborilo več zmag.

20. decembra. Odvetnik Clarence Darow v Los Angeles je bil rešen obtožbe, da je podkupil porotnike pri sodnijski obtožbi proti bratoma McNamara.

24. decembra. Družine štrajkarjev, ki so v Calumetu, Mich. na sveti večer praznovala božično slavnost, je zadela silna nesreča. Nekdo je dvignil na ognjenik klic ognja, in med ljudmi je nastala panika, ki je zahtevala 74 žrtev, večinoma otrok.

25. decembra. Paketna pošta je naredila izvrstne posle, do čim so imele ekspresne družbe jako malo naročil.

25. decembra. Policija v Los Angeles je streljala pri zborovanju brezposelnih. Eden je bil ubit.

26. decembra. Meščanska liga v Calumetu, Mich. je napadla, streljala in pregnala delavskega voditelja Chas. H. Moyerja. Moyer je bil nevarno ranjen.

moški od povsod, vračali iz vseh kotov sveta čez morja nazaj v domovino, kakor se lastni spomini vračajo v svoja gnezda.

Tudi ono selo je oživel. Pokošč se nikdar ni bilo nenačkrat toliko močnih in zdravih možkih. Kakor jata ptic so se vrnili, glasni, pogumni, ognjeni. Gore okrog in okrog so oživele. In ni ga bilo, ki ne bi bil streljal pred kočo od veselja. In po vseh zasekah in po vseh vrhovih je pokalo noč in dan. Kakor da bi se pripravljali na velik praznik.

Lako jim je bilo pustiti tam zunaj, kjerkoli so bili, življenje in delo. Kajti vsem njim so bili dnevi v tujih zemljah težki, žaljavega dela bogati, hlapčevstvo v sužnjosti. Na tujih ladjah, v tujih tovarnah, v rudokopih, tam, kjer so se delale železnice in ceste, povsod so prodajali tujcem svoje pesti za denar, svojo moč, svoje mišice za cenen denar. Domu je vabila zmaga, vabila vojska s turškimi sosedom, sovražnikom, s katerim so se ravsali njihovi očeti stoletja in stoletja. Nihče se ni obotavljal, zakaj smrt je bilo nekaj, na kar so bili navajeni, česar se niso bali, na kar so bili pripravljeni vsako uro, kadar jih je pač zaznavala usoda. Saj je bil razloček tako majhen. Na sto načinov je prežala smrt na nje v tujem robstvu, v podzemskih rudnih, izza ropotajočih strojev v tovarnah, na morju in cestah. Ceno, zelo ceno so prodajali svoje življenje, svojo moč oko. li po svetu. Morda je bil način starih njihovih očetov boljši in lepši: častno umreti v bitki, če ni bilo emage.

Kakor so v polnem številu privreli v domače selo, tako so zopet odšli čez par dni: skoraj sto moč, mladit se golo-bradec, zrelih, močnih, kakor iz železa utlih in tudi bradatih silovlasev. Vsi junaki, o katerih pejo pesmi v teh gorah že sto in sto let in bodo peče še dolgo. Daleč so jih spremlje zle.

Tudi Jana je bila med njimi. Jana je bila krasotica, lepa žena; bila je videti še mlada, dvajsetletna; drugim ženam v Črni Gori hitro odvede mlado in malokatera se še diči z lepoto, čeprav ji je komaj tri, deslet let. Njihovo življenje je pretrdo, muka velika in za jesti malo. Jana je bile vedno enaka že deset in več let, visoka, vitka, obraz plemenit in pomenen, oči črne, ognjene. Imelo je moža in otroke, kakor druge. Tudi on je bil več po sveti, ko doma, nekje v Ameriki, Avstraliji, kdo bi vedel kje. Ni znala razločevati; samo daleč je, to je čutila, neizmerno daleč. Na konec sveta. Njen mož ji je bil dober. Ko sta se vzela, je sicer kmalu odpotoval za kruhom in zaslužkom, kakor drugi vsi; komaj tri mesece sta bila skupaj. Ali drugi so se vračali še le čez štiri, pet, šest let nazaj na kratk obisk, ker je bilo potovanje tako dolgotrajno in tako drag. Njen mož pa je prihajal vsaka tri leta. Točno vsaka tri leta. In ostal je par mesecev pri nji čez zimo. Štiri otroke sta imela. Prvo takrat, ko sta se vzela, poznejše druge tri. Trikrat je prišel njen mož domov, to se je lahko zračunalo na otrocih, kakor tudi pri drugih ženah njenega sela in drugih vaseh njene domovine.

Čudovito je bilo vse, kar so pripovedovali možki o tujem svetu, onkraj domačih gor. Tam ni bila sramota za moža vpogniti tilnik pod težko delo tam, so vsi možki delali in se mučili, da so pokale mišice. Jana je večkrat premišljevala, zakaj se ni donesla ta običaj še tu sem do njih. Kar so možki pripovedovali o svojem delu in kakor se jim je videlo na mišičah plečih, na žuljavih rokah, je bilo posebno in neverjetno, kako se je delalo zunaj v svetu. Če bi doma možki napeli tako svoje roke, vse skale okolo svojih vasij bi zdrobili in zemljo v rodovitnih prah, vso zemljo znosili iz koritov in zasek na njive in vrtove! Ali doma v teh gorah je bilo od pamtveka tako, da je bilo sramota možu vzeti drugo orodje v roko od orožja. Če je kdo od njih kdaj delal in pomagal ženi, storil je tako, da ga ni videlo nobeno

tuje oko, ne spodobilo se moške mu nositi drva na plečih in doma jemati v roke lopato in motiko. Kadar so bili možki doma, stali so po selu mirni in dostojanstveni, pogovarjali so se v važnih, počasnih besedah o tem in onem in ni se spodobilo ženskam, da bi poslušale možko modrovanje.

Skoro vedno je bila beseda o vojski in o starih časih, kadar je mož še vedel, zakaj ga je vstvaril ljubi Bog in je bilo toliko vojske in vojevanja, kolikor si je le pozelelo srce in kdor je bil junak, je to vsak lahko pokazal in dokazal. Starci so se vsi vneli in kri jim je znovala brzo po žilah, kadar so pripovedovali o tem. In učili so si nove in unuke sto in sto starih junaških pesmi. In lepo je bilo poslušati jih.

Zdaj so bili drugačni časi; težki in dolgočasni. Vedno manj je bilo hrane v deželi in po celem svetu je bilo treba zbirati drobtine za se in za svoje. In nobene vojske, da bi človek spustil svojo jezo in nevoljo na sovražnika. Zato so radostno prišli, ko jih je klical knez in kralj. Mnogo so si obetali od te vojske, zakaj vedeli so, da bodo tudi Srbi in Bugari in Grki planili na Turka, še celo Albanci so obetali pomoč. In takoj so vedeli vsi, po čem bodo po segli. Stegnili bodo roke in vzeli tisto cvetočo rodovitno ravnico doli na, Skadar-skem jezeru in ob Bojani in ono lepo, veliko, čudovito mesto, o katerem so pele njihove pesmi, vabeče in zagonetne zgodbe, ki je, bilo nekdanj poest pradedov in o katerem se je še zdaj pripovedovalo po celi Črni Gori toliko novih in starih bleščicah in zapeljivih pravljic.

Od vseh vrhov je prišlo ljudstvo, iz vseh sel se je zbiralo v Cetinje in se je pognalo po drugi strani doli proti Skadru. Tudi iz onega sela so prišli. Malo zakasnilo so, kajti drugi so se že borili v krvavih bojih pod Tarabošem. Ali zato so bili spóčiti in sveži, saj so doma še žene svoje pozdravili za dva, tri dni, kar ni storil vsaki, ki se je pripeljal od zunaj čez morja vojskovati se junaško. Rodovi so se zbrali skupaj, zakaj tako je bilo od davnih časov, da so bratje stali skupaj, očete s sinovi, vsi iz enega sela in ene krvi.

Za njim iso romale ženske, čeprav jim je kralj to pravzaprav prepovedal. Napelke so kruha, kolikor so mogle in ne plečih in glavah so nosile težka bremena. Vse so nabrale in vzpele seboj, o čemur so mislile, da bi bilo lahko v korist moškimi vboju. In ko so padli prvi ranjenci, so bile one že na mestu, pomagat jim. Na priprostitih nosilkah so vlekle ranjen čez spet nazaj po strminah čez mejo domu; in marsikatera je bila med njimi, ki je na ta način rešila moža ali brata ali sina življenje. Morda ga je tudi sama na plečih nosila kos pota, dokler niso prišli vozovi in ji odvzeli breme.

(Konec prihodnjic.)

Pri nas plačate lahko vse račune za plin. Prihranite s pot in odstotke.

Ne pozabite vprašati lekarnarja za zvezek Severovega Almanah za Slovence za 1914 obli se brezplačno. Če ga nemorete dobiti od lekarnarja, pišite nam ponj.

KAŠELJ
prehlad, hripavost, oslovski kašelj, vnetje sapnika, davico in enake neprilike hitro olajša.

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA
(Severa's Balsam for Lungs)

Najbolji dokaz njegove vrednosti je njegova dolgotrajna raba, še od leta 1881

Cena 25 in 50 centov.

GLAVOBOL
je zelo nevarna, kakor tudi bolezen nevarna. Odpravite ga zopet. Severove praške zopet glavobol in nevralgijo (Severa's Wafers for Headache and Neuralgia) Cena 12 pralokov - 25

ZAPEKA
pri otrocih ali pa pri odraslih, nečisti jezik, sopra diha, slab okus v ustih, bolečina in druge znake neprilike hitro izginejo ako rahite

SEVEROVE TAB-LAX
Prijetni za uživanje - uspešni v učinkih. Cena 10 in 15 centov.

Na prodaj so v vseh lekarnah. Zahtevajte Severova in ne vzemite drugih. Ako jih nimate v lekarni v zalogi, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Drobne vesti. V petek in v soboto je vladala v Trstu zima. Povzročila je veliko škodo v pristanišču in po mestu. Več oseb, posebno starejših je vrgla burja po tleh, ki čemer so se ponesrečenci ali manj poškodovani. Barkovlajah je povzročil hrovljak iz Italije 45letno branjevo Josipino Zupan, ki je hotel preiti progo, da si okrajša pot v mesto. Žena je bila na mestu mrtva. Občini Gradišče je dovoljeno najetje posojila v znesku 400.000 kron v svrhu zgradbe vojašnice. Po šestniku Geo. Legoviću pri Počreču so ukradli neznanj tatovi iz hleva 28 ovac in eno kozlo. O tatovih nimajo še nobene sledi.

Sešum proti zastrupljenju z gobami
I Pariza poročajo: Kemik Oliverio je sporočil v zadnji seji družbe za primerjajočo patologijo, da se mu je posrečilo, sestaviti s kostrunovo krvjo serum, s katerim se onemogoči učinek gobinega strupa.

Železniška nesreča.
Iz Liverpoola poročajo: Ekspresni vlak v Manchester je zadel na St. James-kolodvoru v Liverpoolu v drug vlak. Šest ljudi so izveкли izpod vlaka. Se, da je bilo deset oseb umrlih, več pa poškodovanih.

Vzroki zapuščenosti našega naroda.

Iz mnogih strani se čujejo upravičene pritožbe, da je slovenski narod v svoji lastni domovini, zapuščen in zanemarjen in sicer ravno od onih, ki so v vrsti poklicani, da so narodu svetovalci, učitelji in pomočniki v njegovih potrebah.

Narod se navadno deli na več razredov, ki so med seboj jako različni. Neuki, neizobraženi ljudje, ki ne znajo ne pisati ne brati, se navadno prištevajo najnižjemu razredu, ti ljudje ne morejo priti do nobenih služb, malokje se jim pripozna kakšna pravica razven tam, kjer morajo davke plačati, da služijo cesarju kot vojaki in da opravljajo najtežja dela za najmanjšo plačo. Takih ljudi je v vsaki državi mnogo, in veliko je takih ljudi tudi med Slovenci.

Vemo vsi, da nikakor ni mogoče, da bi bili vsi prebivalci ene države enako izobraženi, da so vsi v dobrih službah in da vsi uživajo časti, toda iz tega še ne smemo sklepati, da mora biti večina naroda neizobražena in prepuščena sama sebi in svoji neučedenosti. Vsi oni ljudje, ki so prišli na višjo stopnjo izobrazbe, se morajo truditi, da narod kolikor mogoče sami izobrazijo, da narod podučujejo, mu dajejo nasvete, ne pa da bi ta narod prezirali in ga grdo postrani gledali, kar se najpogostejše vidi pri napol izobraženih ljudeh. Ti ljudje, ki so nekako bolj občeštni in znajo šteti nekoliko dalje kot do pet, se smejejo kadar vidijo sirenko, ki si ne zna pomagati in kadar kaj napakno okrene. Mesto, da bi šli k njemu in ga podučili, kako mora narediti, da se drugič ne zmoti. Takih ljudi se zbirajo v svojih krogih, se odmenjujejo narodu in ga prezirajo. Ni čuda, da se tudi narod od njih oddaljuje in jih neče poznati. In ker se tako dela, se kmalu opazijo zle posledice takega početja. Mesto da bi se medsebojno zblížali, nastaja med nami čimdalje večji prepad, nastane mirnanje in nezadovoljstvo, rodi se jeza in mržnja. In kakšen je položaj glede teh razmer v naši domovini?

Največji del našega naroda je kmetiškega stanu. Razne statistike nam kažejo, da je 28 procentov naroda neukih pisanja in branja. In kdo je temu kriv? Narod? Ne!

Med narodom so se vzrodi-li razni ali običaji. Pijanstvo, kartanje, prevare, lahkotno življenje itd. Odkod vse to? Tega prej pri našem narodu poznali niso. Mnogo teh grdi navad so donesli vojaki iz mest, mnogo so jih zanesli uslužbenci pri gospodi, in kar je najslabše, mnogo "gospode" ki živi na kmetih, daje slednjim najslabše vzgled.

In le vprašajte vi enega takega "gospoda", zakaj je narod tako zaostal, pa vam bo takoj zabrusil: "Narod je neumnen, z njim se ne da ničesar narediti. In če vprašate takega "gospoda", če je on že skušal kdaj posvetiti svoje moči narodu, da ga podučí in pripravi na boljšo stopnjo, boste dobili odgovor: "Kaj jaz naj se brigam za te tepece? Jaz naj zabijam v njih družino? Saj je dovolj, da sem med njimi, kadar služba zahteva!"

In vidite, potem pa pravite, da naj narod napreduje. Kako bo napredoval, ko ga niti lastni bratje, katerim je bila usoda bolj mila in so se povzpeli nekoliko višje, ne poznajo, ga prezirajo in se norčujejo iz naroda. Je sicer tudi nekaj dobrih izjem, ki so pa redke.

Ne prezirajmo eden drugega, hvalažni moramo biti naravi in svetu, če imamo kaj izobrazbe, a to izobrazbo ne smemo rabi-ti samo za sebe, pač pa moramo skušati, da z njo tudi drugim koristimo. Le z medsebojnim zblížanjem zmanjšamo prepad, ki nas loči med narodom, in korist od tega zblížanja bo splošna za ves narod.

Ali imate mogoče pohištvo razprodajati? Ali bi radi prodali? Denite nam oglas v "Ameriko" in pohištvo bo kmalu prodano.

Razprodaja
se prične
sob. 10 t. m.

J. KNAUS,
6129 ST. CLAIR AVE.

Med to razprodajo,
dajemo ali ne za-
menjamo tiketov
ali znamk.

Ženske obleke vredne \$18.00 se bodo prodajale sedaj po \$10.

Ta razprodaja pomeni nekaj posebnega za naš narod v Clevelandu, ker bo največja kar jih je še bilo v naši nasebini in tudi cene najnižje. Na razprodaji bodo ženske obleke z dolgim ali kratkim žaketom katere so se prodajale po \$13.50, \$15, \$17, \$18, da se razprodajo \$10 vsaka. Vse obleke so letošnega kroja, žeketi so kratki in dolgi z svilnato podlogo. Vsaka obleka je iz čiste volne. Krila so vse po najnovejšem kroju delane primerno ozka brez pas in na stran preklane ali nakinčane, mere za mlada dekleta ali ženske od 16 do 44, samo \$10.00.

\$10

Ženske suknje po posebno niski ceni. Jedna tretjina do ene polovice ali še cenejše.

\$7.00—\$12.00 suknje iz čistega ali križastega blaga, polne dolžine samo male mere... **\$2.95**

\$7.00—\$9.00 suknje, svetlo ali temno sive 3/4-dolge, najnovejši kroj na okroglo spodrezane sedajna cena samo... **\$5.95**

\$7.00—\$9.00 črne suknje, polna dolžina z nakinčanim ovratnikom in zapeticami... **\$4.75**

\$9.00—\$12.00 fine suknje, enobarvne ali ipisane, razni kroji polne ali 3/4-dolžine... **\$7.95**

\$20.00—\$25.00 najfinejše žametaste suknje, brez ali z kinčanimi ovratniki vsake mde, cena... **\$17.75**

\$10.00—\$15.00 črne suknje iz kosmatega blaga, polne dolžine, mera 16—44... **\$7.00**

\$16.00—\$18.00 črne žametaste suknje brez ali z nakinčanim ovratnikom, polne mere, cena... **\$11.00**

\$13.00—\$16.00 fine volnene suknje, razne barve, najnovejši kroj z svilnato podlogo in z nakinčanim ovratnikom v 3/4 ali polni dolžini, cena... **\$8.75**

\$9.00—\$12.00 suknje v različnih barvah in krojih za mlada dekleta od 13 do 18. leta. 3/4 ali polna dolžina, fino nakinčane... **\$5.25**

Ženska krila dve tretjine cena.

Ženska krila vsake barve in velikosti v različnih barvah in krojih, široka ali ozka od \$3.00 do \$5.00 vredna, dokler je zaloga... **\$1.45**

Ženska krila v različnih barvah in velikosti vsakovrstnega kroja od \$5.00 do \$8.00 vredne, sedaj je cena... **\$1.98**

Ženska spodnja krila iz fine flanele 50c vredna, sedaj jih prodajamo po... **39c**

Posebna cena Princes oblek.

Princes obleke v različnih barvah in velikosti iz finega volnenega blaga od \$8.00 do \$10.00 vredne, sedajna cena... **\$4.75**

Ženske princes obleke iz fine volne ali svilene, po najnovejšem kroju razne barve od 18 do 44, od \$12.00 do \$15 vredne, sedaj samo... **\$8.95**

Moške potrebščine posebno niska cena.

Fine moške hlače iz finega črnega ali pisanega blaga, od \$1.50 do \$2.00 vredne. Sedajna cena... **\$1.23**

Moške hlače iz trpežnega blaga za delo, čiste ali pisane vsakovrstne velikosti od \$1.00 do \$1.50 vredne po... **\$1.95**

Moške fine srajce bele ali črne pisane, vredne od \$1.00 do \$1.50, se bodo sedaj prodajale dokler je zaloga za samo... **\$0.66**

Moške srajce, vsakovrstni vzorci in trpežne 75 centov vredne, sedaj jih dobite za... **\$0.48**

Vsaka moška srajca v naši trgovini, ki je cenjena 50 centov, se bo dobila sedaj za... **\$0.39**

Moška spodnja volnena obleka, siva ali rujava vsake velikosti, vredne \$1.25 do \$1.50, sedaj po... **\$0.79**

Najfinejša moška spodnja obleka, rumenkasta ali rujava, 50c in 65c vredna, velikost od 34—48 sedaj po... **\$0.42**

Moška spodnja obleka, rujava ali višnjeva, fino blago za zimo in spomlad, vredne 50c sedaj samo za... **\$0.35**

Fina moška spodnja obleka na pol volnena, sivo križaste barve vsake mere, hlače ali majca vredna 50c po... **\$0.39**

Moška spodnja obleka (Union suit) \$1.00 vredna za... **\$0.79**

Moški klobuki trdi ali mehki, vsake barve in velikosti \$2.00 do \$2.50 vredni, pri tej razprodaji za... **\$1.39**

Moške fine volnene nogavice vsake barve, 50c vredne, sedaj na tej razprodaji po... **\$0.30**

Vse moške nogavice, volnene ali pol volne 25c vredne, sedaj prodajamo par za samo... **\$0.19**

Moške naramnice 50c vredne, sedaj samo... **\$0.30**

Moške naramnice 25c vredne, sedaj samo... **\$0.19**

Vse moške rokavice sedaj tretino ceneje, Moški jopiči (sweaters) \$2.00 do \$3.00 vredni, vsake barve in velikosti se zaradi velike zaloge prodajo po... **\$1.39**

Vsi moški jopiči, ki so vredni od \$1.00 do \$2.00 po... **\$0.79**

Vsi ženski klobuki brez izjeme \$1.69.

Posebnost za neveste.

Pri tej razprodaji bomo imeli tudi znižane cene na oblekah in splošnih potrebščinah za neveste in družice.

Imamo v zalogi fine svilnate, volnene in pletene obleke za neveste, vsakovrstnega kroja. Vsaka nevesta, ki kupi pri nas na tej razprodaji svoje potrebščine, dobi eno lepo darilo zastoj. Na dan poroke pa pošljemo izurjeno spletko las na dom, da ji spletje lase in to brezplačno.

Ako ne bi mogli dobiti obleke po vašem okusu, imamo šiviljo, ki vam izgotovi v najkrajšem času, po najnovejšem kroju in po vašem okusu obleko. V zalogi imamo tudi vsakovrstne šopke, šlajerje, spodnjo opravo in čevlje.

Vsi moški ali ženski čevlji, črni ali rujavi od \$2.50 do \$3.00 vredni, se prodajajo sedaj po... **\$1.98**

Vsi moški ali ženski čevlji z gumbi ali z trakom, črni ali rujavi od \$3.00 do \$5.00 vredni, pri tej razprodaji jih dobite za samo... **\$2.75**

Za fante in dekleta.

Blago na yarde po posebni ceni.

Posebnosti.

Fine deške obleke iz čiste volne od 6—14 let (Norfolk moda) modre barve, vredne od \$5.50 do \$6.00 po... **\$4.25**

Deške obleke iz finega ševita, modre barve, najnovejši kroj \$3.50 in \$4.00 vredni, za fante od 6—14 let, sedaj... **\$2.69**

Vse suknje za fante bodo na tej razprodaji tretjino ceneje. Imamo v zalogi vsake barve in velikosti.

Črna ali modra suknja za dekleta iz svilene žameta, za 6 let stare, \$5.00 vredna, sedaj samo... **\$3.68**

Suknja za dekleta od 2—6 iz modrega žameta ali suknja v raznih barvah, \$3.00 vredna, sedaj samo... **\$1.73**

Črne kosmate suknje za dekleta, s fino prešito podlogo, jako debelo, \$3.50 in \$3.75 vredne, sedaj samo... **\$2.23**

Suknje za fante ali dekleta v raznih barvah od 2—6 let, od \$2.00 do \$3.00 vredne, sedaj na razprodaji po... **\$1.29**

Klobuke za dekleta lahko sedaj kupite za polovico cene. 200 otroških čepic pletene ali kosmate, katere so bile od 50c do \$1.00, vse barve in velikosti po... **\$0.38**

Volneno blago 36 palcev široko, vsakovrstne barve 50 centov vredno, sedaj samo... **\$0.33**

Volneno blago 42 palcev široko v raznih barvah 75 centov vredno, sedaj na razprodaji po... **\$0.53**

Volneno blago 54 palcev široko v raznih barvah, \$1.00 in \$1.25 vredno, sedaj samo... **\$0.78**

Fino blago na pol volneno, 36 palcev široko križasto ali čisto v raznih barvah, sedaj na razprodaji samo... **\$0.19**

Fina flanela 15 centov vredno, sedaj po... **\$0.13**

Vsakobarna flanela, križasta ali čista 12 1/2 centov vredna, sedaj na tej razprodaji po... **\$0.10**

Vsa flanela, ki je bila 10c ali 11c, sedaj po... **\$0.84**

Fino križasto blago (Gingham) jard široko po... **\$0.94**

Belo blago za rjuhe 2 1/4 jard široko, vredno 36 centov sedaj na tej razprodaji dobite po... **\$0.30**

Bela kotenina za rjuhe 2 jarda široko, jako trpežna, vredna 26c, sedaj je samo... **\$0.21**

Bela kotenina 12 1/2 centov vredna, sedaj po... **\$0.94**

Bela kotenina 11 centov vredna, pri tej razprodaji je posebna cena... **\$0.84**

Blago za predpasnike križasto, samo nekaj časa... **\$0.64**

Odeje (Blanket) sive ali rujavkaste z modro preprogo, 75c vredne, sedaj na tej razprodaji... **\$0.59**

Fine odeje posebno velike sive ali rujavkaste \$1.00 in \$1.25 vredne, sedaj samo po... **\$0.70**

Odeje z jarda široke in 2 1/4 dolge v raznih barvah \$1.75 vredne, sedaj na tej razprodaji jih dobite po... **\$1.29**

Odeje, posebne velikosti v raznih barvah, \$2.50 vredne, sedaj posebna cena po... **\$1.83**

Otročja spodnja obleka 30c in 32c vredna po... **\$0.19**

Fini mufl in macki za ženske, vredne od \$6.00 do \$8.00, sedaj lahko dobite za... **\$4.05**

Otročji mufl in macki, vredni \$2.50 do \$3.00 za... **\$1.53**

Ženske svilene bluze vsakovrstne barve in velikosti, \$3.00 do \$3.50 vredne, sedaj na razprodaji po... **\$2.25**

Pri tej razprodaji bode še več drugih stvari po jako niski ceni, in se vam bode splačalo ako si pridete in ogledate cene in zalogo.